

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Mesto Pezinok**, s doručovacou adresou: Radničné námestie č. 7, Pezinok, zast.: Mgr. A. S., advokátkou so sídlom H., proti žalovanému: **Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava**, so sídlom Prievozska č. 30, Bratislava, v konaní o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. apríla 2008 č.k. 1 S 36/2008-48, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 S 36/2008-48 zo dňa 10. apríla 2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 25.2.2008 podanou na Krajskom súde v Bratislave sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 737-2745/37/2008/Ver/373200107 zo dňa 22. januára 2008, ktorým správny orgán vylúčil odkladný účinok odvolania proti rozhodnutiu žalovaného, prostredníctvom ktorého bolo prevádzkovateľovi E.a.s., P., vydané integrované povolenie na vykonávanie činností v prevádzke „Pezinok – Skládka odpadov“ podľa zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Krajský súd ako súd prvého stupňa vyhodnotil uvedenú žalobu ako žalobu smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť vzhľadom na svoj procesný charakter podľa § 248

písm. a/ O.s.p. predmetom preskúmania súdom, a konanie s odkazom na ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

V odvolaní podanom dňa 26. mája 2008 proti uzneseniu krajského súdu žalobca znovu poukázal na nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorá spočíva v tom, že v napadnutom rozhodnutí žalovaný náležite neodôvodnil, že by odkladom výkonu rozhodnutia utrpel účastník alebo niekto iný nenahraditeľnú ujmu a taktiež žalovaný nepreukázal ani naliehavý všeobecný záujem, ktorý by odôvodňoval vylúčenie odkladného účinku odvolania. Nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia bolo porušené právo žalobcu na spravodlivé konanie, zaručené Ústavou SR ako aj Správnym poriadkom. Okrem toho môže okamžitým začatím výstavby skládky dôjsť k nenahraditeľnej ujme na životnom prostredí a na zdraví obyvateľov mesta, pričom tieto nepriaznivé následky môžu byť nezvratné a nenapraviteľné.

Žalobca preto zastáva názor, že aj keď v prípade napadnutého rozhodnutia nejde o rozhodnutie vo veci samej, konaním žalovaného boli porušené základné práva žalobcu ako účastníka konania a súd je povinný preskúmať zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Svoje tvrdenie oprel žalobca aj o nález Ústavného súdu Českej republiky IV.ÚS 393/2000 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL ÚS 26/01.

Ďalej žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa zastavil konanie bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia, keď sa obmedzil len na konštatovanie, že napadnuté rozhodnutie je svojou povahou procesným rozhodnutím, a preto je v zmysle § 248 písm. a/ O.s.p. vylúčené z preskúmania súdom. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje podľa žalobcu porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

Vzhľadom na uvedené žalobca navrhoval rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalobca si zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Na pokyn krajského súdu sa k podanému odvolaniu vyjadril žalovaný, ktorý v podaní zo dňa 16. júna 2008 uviedol, že druhostupňový správny orgán, Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, útvar integrovaného povoľovania a kontroly, na podnet Mgr. Z. Č. v mimo odvolacom konaní podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku rozhodnutím č.

3806-7947/27/2008/Šop zo dňa 3. marca 2008 zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie o vylúčení odkladného účinku. Proti tomuto rozhodnutiu zo dňa 3. marca 2008 sa odvolali účastníci konania, zatiaľ sa o ňom rozhoduje v odvolacom konaní, a preto nenadobudlo právoplatnosť. V súčasnosti je celý spis zaslaný Okresnej prokuratúre v Bratislave na jej vyžiadanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte rozhodnutia iba „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania a dospel k názoru, že odvolaniu je nutné vyhovieť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, tzn. takých rozhodnutí a im predchádzajúcich konaní, ktorých účinky reálne a skutočne zasahujú do veľkého množstva hmotných a procesných práv a povinností jednotlivcov nielen v čase podania žaloby, ale aj počas súdneho konania samotného. Týmto spôsobom zákon vykonáva (čl. 51 ods. 1) ústavné právo jednotlivca na súdnu ochranu proti nezákonným rozhodnutiam a postupom verejnej správy, ktoré je zakotvené v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Hoci ústava vzhľadom na zásadu hospodárnosti a efektívnosti ochrany práv jednotlivca pripúšťa, že niektoré rozhodnutia môžu byť zákonom vyňaté zo súdneho prieskumu, tzn. že nie na všetky práva jednotlivca sa bude vzťahovať súdna ochrana, ústava prostredníctvom svojho čl. 46 ods. 2 druhá veta zásadne zvyrazňuje význam súdnej ochrany okruhu subjektívnych práv, ktoré sa spoločne označujú ako základné práva a slobody.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia správneho orgánu č.: 737-2745/37/2008/Ver/373200107 zo dňa 22. januára 2008 pre najvyšší súd na jednej strane jednoznačne vyplýva, že toto rozhodnutie je rozhodnutím procesného charakteru (jeho sledovaným predmetom je vylúčenie odkladného účinku odvolania správnym orgánom ako dôsledok aplikácie jeho právomoci v prebiehajúcim správnom konaní). Rovnaký záver vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu.

Avšak krajský súd na druhej strane nevenoval dostatočnú pozornosť inštitútu predbežnej vykonateľnosti rozhodnutia, v konkrétnej veci účinkom stavebného povolenia

žalovaného, ktoré umožňuje stavebníkovi začať s realizáciou rozhodnutím povolenej stavby. Najvyšší súd dáva účastníkom do pozornosti, že hoci napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím procesného charakteru, toto sa jednoznačne vzťahuje k rozhodnutiu žalovaného č. 737 – 2398/37/2008/Ver, Sta/373200107, ktoré bolo vydané dňa 22. januára 2008 ako integrované povolenie a súčasne stavebné povolenie na stavbu „Pezinok – Skládky odpadov“.

Práve začatie výstavby tejto skládky počas odvolacieho konania, ktoré jediné je spôsobilé identifikovať, eliminovať alebo napraviť právne nedostatky predchádzajúceho správneho konania, môže spôsobiť, ako správne konštatuje žalobca, nenahraditeľnú ujmu na životnom prostredí a ujmu na zdraví obyvateľov mesta Pezinok, pričom mesto Pezinok ako žalobca (§ 10 ods. 2 zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v spoj. s § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení) je oprávnené zastupovať a hájiť záujmy svojich obyvateľov v tomto konaní.

Podľa § 1 ods. 2 v spojení s § 22 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov.

Podľa čl. 44 ods. 1 má každý právo na priaznivé životné prostredie a toto právo je vzhľadom k systematike ústavy zaradené do jej Druhej hlavy označenej ako Základné práva a slobody.

Podľa čl. 46 ods. Ústavy Slovenskej republiky, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Z uvedeného dôvodu bol právny záver krajského súdu o správnosti aplikácie ust. § 248 písm. a/ O.s.p. vo vzťahu na príkaz obsiahnutý v čl. 46 ods. 2 veta druhá ústavy mylný, nakoľko nepreskúmal napadnuté rozhodnutie správneho orgánu aj vo vzťahu k možnému zásahu do základných práv a slobôd žalobcu.

Vo vzťahu k podporným argumentom žalobcu, ktoré sa týkajú právnych záverov českého ústavného súdu, najvyšší súd konštatuje, že tieto závery, hoci predstavujú významné

informácie o právnom vývoji v Českej republike, nie je možné automaticky akceptovať, ale naopak je nutné pred osvojením je veľmi starostlivo skúmať, a navyše v zmysle § 135 O.s.p. takéto rozhodnutia nie sú pre najvyšší súd záväzným usmernením.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odvolací súd rozhodnutie zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a túto situáciu je možno právne napraviť iba postupom podľa § 221 ods. 2 O.s.p., tzn. vrátením veci späť krajskému súdu na ďalšie konanie.

S prihliadnutím na požiadavku žalobcu ako aj na základe uvedených právnych záverov najvyšší súd dospel k zisteniu, že nedostatky vytýkané v odvolaní v postupe krajského súdu sú opodstatnené, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho uznesenia.

Bude preto úlohou krajského súdu v ďalšom konaní zaoberať sa žalobnými dôvodmi a na základe ich vyhodnotenia rozhodnúť vo veci.

O uplatnenom nároku na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodne prvostupňový súd postupom podľa § 224 ods. 3 O.s.p. v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c O.s.p.).

V Bratislave 4. novembra 2008

JUDr. Anna Elexová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Anna Koláriková